

Hraj, počítači, hraj...

To, že počítače umí přehrávat hudbu, není žádná novinka. Pokud však chcete přehrávat hudbu opravdu pohodlně, tak snadné to už není. Chip vám proto pomůže vybrat ten správný program, který hudbu nejen přehrává, ale také kompletně spravuje.

Co má takový správný přehrávač a správce hudby umět? Především přehrávat hudbu. Tedy pokud možno co nejvíce hudebních formátů při všech datových tocích. Přehrávání musí být také přehledné. V playlistu musí být vypsány tagy souborů - alespoň název skupiny a název skladby. Hodí se také zobrazení vlastního hodnocení skladby, případně celého alba. Při přehrávání hudebních CD by měl přehrávač mít k dispozici přístup k internetu, aby mohl načíst informace o albu z CDDB (Compact Disk Data Base). K přehrávání je třeba také kvalitního mnohopásmového ekvalizéru. Absence zvukových efektů by byla omluvitelná, ve většině případů je obsahují ovladače zvukové karty. Přehrávání by mělo být úsporné a nemělo by příliš brát výkon procesoru. Na dva roky starém počítači by měla být hodnota využití procesoru do 5 % a na novém max. 1 %.

Další funkcí, kterou jsme po programech vyžadovali, bylo ripování CD. Ripování je převod hudebních dat z audio CD, kde jsou v nekomprimované podobě, do počítače, kde se převádí na komprimovaný formát. Zde je důležité, aby převod proběhl dostatečně rychle, ale zároveň kvalitně. Data o albu by si měly programy opět umět stáhnout z databáze CDDB, aby převod nebyl pracný - nemusíte tak zadávat jména jednotlivých skladeb. Samozřejmostí by měla být možnost vybrat kvalitu a typ výsledného souboru. Problémy nastávají s hudebními CD, které jsou chráněny různými ochranami proti kopírování a které umí přehrávat pouze dodávaná aplikace.

Poslední požadavek, který jsme chtěli po našich programech, byla možnost vypálení hudebního CD z připraveného playlistu. Zde stačí, pokud se CD vypálí správně podle našich představ.

PĚT ÚČASTNÍKŮ

V testu se nám sešlo pět programů, které vyhovovaly našim podmínkám. Na každý se podrobně podíváme. Už nyní však můžeme říct, že žádný program nebyl zklamáním a že všechny se dají s úspěchem používat.

WINAMP 5.03

Když tento program přišel v roce 1997 na svět, moc toho neuměl. Postupem času na sebe nabaloval stále více funkcí a díky možnosti dohrávat pluginy se z něj stal přehrávač, který umí s hudbou téměř zázraky. Design je hodně odlišný od předchozích verzí, k těm se však můžete snadno vrátit přepnutím na WinAmp classic. Ovládání je velice jednoduché. Přehrávač obsahuje desetipásmový ekvalizér, který má mnoho předpřipravených režimů, a ve standardně dodávaných pluginech jsou i různé zvukové efekty. Jestliže nepoužíváte vizualizaci, na hardware není WinAmp příliš náročný.

Playlist obsahuje všechny potřebné funkce, jako je shuffle, seřazení podle různých kritérií, přidávání po souboru, po adresářích a URL a ukládání playlistu. Ripování si také zaslouží velkou pochvalu. V nastavení se dá zvolit mnoho detailů. Výsledné soubory mohou být ve formátech WAV, MP3, MP4 a RAW. Poslední dva formáty jsou založeny na principu AAC. Budete-li chtít ripovat do MP3, bude nutné koupit si plnou verzi. Při využívání neplacené verze bude ještě omezení rychlostí, jakou můžete data ripovat - maximálně dvakrát rychleji než při přehrávání na stolním CD přehrávači.

Podrobně se nastavuje i název výsledných souborů. Může obsahovat jméno zpěváka nebo skupiny, název alba, název písně, rok, původ a další informace. Při ripování si Winamp stáhne data z CDDB, takže nemusíte ani psát žádné další informace. Při zpětném vypalování hudby se místy vyskytly nedostatky - WinAmp měl problémy s rozpoznáním prázdného CD. Byl to však problém pouze některých typů médií. Skladby se před vypálením nedají už nijak editovat - žádné možnosti, jakou jsou třeba v Neru. To je škoda, určitě by aspoň normalizace nebo jednoduchý ekvalizér byly potřeba.

WinAmp je výborný přehrávač hudebních souborů, který dokáže i ripovat a vypalovat. Pokud jej budete používat především pro rychlé přehrávání a jen pro občasné ripování či vypalování, bude to ta nejlepší volba.

ITUNES 4.6

Program sice pochází z dílny firmy Apple, využívat jej však mohou i uživatelé PC. iTunes se dá s úspěchem používat pro přehrávání hudby, jeho funkce však sahají mnohem dál. Dokáže například

komunikovat s různými přenosnými přehrávači mnoha výrobců. Nás ale přece jen více zajímají běžné funkce.

V levé části obrazovky se nachází přehledná navigace zdrojů toho, co se má přehrávat. Jsou zde optické mechaniky, vlastní playlisty, naposledy hrané soubory apod. Na první pohled není tento systém zcela přehledný, ani přidávání vlastních playlistů není zrovna jednoduché. V daném playlistu lze použít pouze funkci shuffle. Ekvalizér je desetipásmový a možnosti vizualizace jsou také dobré. Použité výkonové prostředky jsou však velmi vysoké. Z výkonu CPU dokáže program iTunes "ukousnout" až několik procent. V tomto ohledu jej předběhl pouze Windows Media Player.

Ripování je na velmi dobré úrovni. Probíhá rychle, a to do mnoha různých formátů, dokonce se dá využít i korekce chyb - slouží při poškozených CD, které už v běžných přehrávačích praskají a vydávají jiné, zvláštní zvuky. Vypalování funguje také výborně, dá se navolit i mezera mezi jednotlivými skladbami. Kromě hudebního CD se dá vypálit i MP3 CD, který bude obsahovat vybrané skladby ve formátu MP3, a datový CD, na který se vypálí data v takovém formátu, jak jsou uložena. Navíc můžete pohodlně vytisknout obal na CD. iTunes je velice kvalitní nástroj určený k mnoha činnostem, ale přehrávání hudebních souborů není právě nejjednodušší. Hodí se především pro komfortní vypalování, stejně jako pro ripování. Pokud vlastníte nějaký přenosný přehrávač komunikující právě s touto aplikací, bude to pro vás asi správná volba. Výhoda programu je také v tom, že je distribuován zdarma.

JETAUDIO 6

Jde o balík více programů pro veškerou práci s hudbou. Sám program jetAudio sází na moderní design, ten je však v mnoha případech málo přehledný. Spousta nabídek a možností je schována a není právě nejjednodušší je najít. Ani práce s playlisty není ideální. Naopak možnosti přehrávání jsou velice dobré. Po chvíli hledání jsme našli mnoho různých efektů, ty však fungují pouze na hudební soubory, nikoliv na hudební CD. Možnost vizualizace je zde samozřejmě také, ale je jiná, než jakou jsme kdy viděli. Je nevšední a zajímavá. Nechybí ani ekvalizér, který je dokonce dvacetipásmový. To je nejvíce v našem testu.

Z dalších funkcí je zajímavá konverze souborů přímo v přehrávači. Vstupem může být libovolný zvukový soubor a výstup je velice zajímavý. K dispozici je velmi mnoho formátů, a to i nevšedních. Z těch běžných jmenujme WMA, verzi 7 i 9, RealMedia a OGG, z těch méně známých to je APE, FLAC nebo Speex. V neplacené verzi jetAudia bohužel chybí formát MP3, což je vzhledem k velkému rozšíření různých přenosných MP3 přehrávačů velký nedostatek. Totéž platí pro ripování hudebních CD. Výhodou je, že si můžete zvolit vlastní název souboru poskládaného z tagu. Vypalování probíhá bez problémů. Dokonce je zde možnost smazat disk CD-RW. Poslední, přímo v přehrávači integrovanou funkcí je záznam. Vybrat se může záznam z mnoha zdrojů, na které se dá přímo aplikovat ekvalizér, přímo se dají také ořezat frekvence nad/pod uvedenou mez. Opět zde neexistuje výstup do formátu MP3.

MUSICMATCH JUKEBOX 8.2 - VÍTEŽ TESTU

Tento program je stálící v oblasti správy hudby v počítači. Kromě všech základních funkcí zvládá nákup hudby na internetu, podporu přenosných přehrávačů, poslech internetových rádií a další.

Přehrávání hudby je na velice komfortní úrovni. Nejprve ukážete Jukeboxu cestu ke svým souborům s hudbou. Ten všechny soubory přidá do knihovny a zde je setřídí podle různých kritérií. Z knihovny pak přidáváte jednotlivé písničky do playlistu ručně nebo si vyberete automatického DJ a ten vytvoří playlist podle vašeho přání - třeba všechny písničky z roku 1996 ve stylu rocku. Co se týče řazení a správy hudebních souborů v počítači, nemá MusicMatch Jukebox konkurenci. Také proto se stal vítězem našeho testu. K dispozici je desetipásmový ekvalizér, stejně tak jako vizualizace, které je možné stáhnout z internetu. Ripování je velice jednoduché. Stačí vložit hudební CD a kliknout na Rip from CD. Otevře se nové okno s názvy skladeb na CD (pokud je v databázi CDDb). V nastavení si můžete zvolit formáty WAV, MP3, mp3Pro a WMA. Jde prakticky o ideální kombinaci formátů, více jich v praxi ani není potřeba.

Ripování může probíhat digitálně i s korekcí chyb na CD. I vypalování hudebních CD je snadné a nebude činit nikomu potíže. Na výběr je velké množství médií. Od 50MB (5 minut) "CD vizitky" přes 80minutový CD až po 4,7GB DVD. Před vypálením můžete použít ještě funkci pro úpravu hlasitostí všech skladeb, ale jiné funkce se zde nenacházejí. I tak to pro komfortní vypalování CD bohatě stačí. Program nabízí ještě přímé vytištění obalu na CD s mnoha nastaveními.

Pokud bychom MMJ měli něco vytknout, byla by to paradoxně jeho největší přednost - obrovské množství funkcí. Přestože je ovládání propracováno do každého detailu, někdy je těžké rychle najít to, co je právě potřeba. Ale s tím se musí u takto rozsáhlého programu počítat.

WINDOWS MEDIA PLAYER 9

Tato aplikace je standardní součástí instalace Windows, a proto ji už budete mít pravděpodobně nainstalovanu v počítači. Za poslední roky udělal Microsoft s vývojem Media Playeru velký krok dopředu.

Dnes se dá aplikace pohodlně používat pro přehrávání, ripování i vypalování hudby na počítači. Microsoft se zkrátka snaží, aby "vyšachoval" všechny ostatní výrobce a aby veškeré aplikace na počítači nesly jeho logo.

Přehrávání je velmi jednoduché a přehledné. V nabídce je položka Knihovna médií, která zobrazuje informace o multimediálních souborech v počítači. Zde jsou podobně jako v MusicMatch Jukeboxu seřazeny soubory podle názvu alba nebo podle jména interpreta. Jednotlivé skladby se dají ohodnotit hvězdičkami. Při přehrávání je možné použít mnoho různých efektů, jako je automatické vyrovnání hlasitosti, prolínání skladeb do sebe, rychlost přehrávání a různé SRS efekty. Samozřejmostí je desetipásmový ekvalizér. Neuvěřitelné ve špatném slova smyslu je však využití procesoru. Při běžném přehrávání bez vizualizace je WMP schopen ukousnout až 10 % výkonu a zabrat 50 MB v operační paměti.

Při ripování CD nenastal žádný problém. Z databáze se načety potřebné informace, i když to chvíli trvalo. Data se dají uložit pouze do formátu WMA (co jiného také od MS čekat) a možnost ukládání do MP3 se musí řešit pomocí externích pluginů, které se dají do programu vkládat. Použít lze i digitální ripování s funkcí korekce chyb. Při vypalování se také nevyskytly žádné problémy, nedá se však nastavit prakticky nic. Pouze si vyberete skladby, které si přejete vypálit. Kromě těchto funkcí umí WMP navíc přehrávat hudbu z internetových rádií a podporuje nákup hudby on-line a kopírování do přenosných přehrávačů.

ZÁVĚR

Ve výsledku jsou programy velmi vyrovnané a každý exceluje v něčem jiném. WinAmp poslouží jako nejlepší přehrávač, iTunes nabízí mnoho nadstandardních funkcí a Windows Media Player je už součástí operačního systému Windows. Přesto jsme vybrali vítěze - program MusicMatch Jukebox, který v tomto ohledu nabízí skutečně nejvíc.

Vratislav Klega

JAK JSME TESTOVALI

PŘEHRÁVÁNÍ (45 %)

Programy musely umět přehrát základní typy souborů. Přehrávání mělo být snadné a přehledné, samozřejmě kvalitní. Body jsme strhávali za špatně fungující ekvalizéry, špatné načtení TAG informací a za složitou práci s playlisty.

VYPALOVÁNÍ (20 %)

Úkolem bylo správně vypálit hudební CD ze zvoleného playlistu. Body jsme strhávali za špatné chování programu a za málo užitečných funkcí. Plusem bylo, když aplikace uměla vytisknout obal na CD.

ERGONOMIE (10 %)

Hodnotili jsme především ovládání programů, snadnost nalezení funkcí, přehlednost programu a snadnost používání nástrojů.

RIPOVÁNÍ (15 %)

Programy musely splňovat především kritérium kvality a rychlosti. Co do rychlosti byly programy vyrovnané, kvalita kolísala pouze u silně poškrábaných CD. Výstup musel mít co nejvíce formátů a možnost nastavit kvalitu - bitrate.

Produkt	WinAmp 5.03	iTunes 4.6	JetAudio 6	MusicMatch Jukebox 8.2	V
Dodavatel (výrobce)	Nullsoft	Apple	JetAudio	MusicMatch	
Internet	http://www.winamp.com	http://www.apple.com/itunes	http://www.jetaudio.com	http://musicmatch.com	v
Orientační cena	14,95 USD	Freeware	Freeware	19,99 USD	v d
Celkové hodnocení	88	85	86	91	
Přehrávání (45 %)	92	81	85	89	
Ripování (15 %)	86	92	85	95	
Vypalování (20 %)	82	88	92	95	
Další funkce (10 %)	75	96	88	90	
Ergonomie (10 %)	98	78	78	85	

Posudek	Pohodlný nástroj pro přehrávání hudby, hodící se i pro občasné ripování a vypalování.	Výborný nástroj především pro ripování a vypalování hudby	Kvalitní freeware s mnoha funkcemi především pro zpracování hudby na PC	Velmi silný nástroj pro správu hudby; obsahuje mnoho funkcí a snadno se ovládá	W o
Přehrávání					
Ekvalizér	10 pásem	10 pásem	20 pásem	10 pásem	
Efekty	pluginy	–	•	–	
Ripování					
Korekce chyb	–	•	–	•	
MP3/mp3Pro/WMA/WAV/jiné	• / - / - / • / •	• / - / - / • / •	- / - / • / • / •	• / • / • / • / -	-
Vypalování					
Hudební CD/MP3/data	• / - / -	• / • / •	• / - / -	• / • / •	
Ekvalizér	–	–	–	–	
Tisk obalu	–	–	–	•	
Další funkce	Internetové rádio, TV	Internetové rádio, nákup hudby on-line, podpora přenosných zařízení	Konverze různých typů hudebních souborů, nahrávání z různých zdrojů	Nákup hudby on-line, internetové rádio, podpora přenosných přehrávačů	Ná ir z
Ergonomie					
Obsluha	Velmi dobrá: Jednoduché a intuitivní ovládání, přehledné v závislosti na použitém skinu	Dobrá: Někdy je složitější najít požadovanou funkci, ale jinak je ovládání na dobré úrovni. Ze začátku to chce trochu cviku.	Dobrá: Přehledné ovládání pomocí velkých ikon, ale složitější ovládání playlistů	Velmi dobrá: Jednoduché a intuitivní ovládání, občas je těžší něco najít mezi množstvím funkcí	Po nep v

• = ano, – = ne